EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

(2006/2056(INI)

23. 3. 2006

STANOVISKO

Výboru pro zaměstnanost a sociální věci

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

ke strategiím a prostředkům pro integraci státních příslušníků třetích zemí v Evropské unii
(2006/2056(INI))

Navrhovatel: Dimitrios Papadimoulis

STRUČNÉ ODŮVODNĚNÍ

Cílem sdělní Komise (KOM(2005)0389) je usměrnit integrační opatření EU a členských států. Stanovisko se zaměřuje především na začlenění státních příslušníků třetích zemí do pracovního trhu, přičemž je kladen důraz na dvousměrný proces integrace a související sociální hlediska. Zachovává strukturu sdělení, a odděluje tedy obecné směry na dvou úrovních: národní a evropské.

Na národní úrovni se navrhovatel věnuje především přisuzování ekonomických a sociálních práv všem přistěhovalcům a to bez ohledu na jejich právní postavení, a současným zlepšováním zaměstnatelnosti migrujících žen. Další významnou otázkou, kterou se navrhovatel zabývá, je posílení schopnosti přijímající společnosti přizpůsobit se zvyšující se rozrůzněnosti společnosti i pracovních sil.

Integrace je dvoustranný proces, v němž mají jak přistěhovalci, tak přijímající země určitá práva a povinnosti. Integrace ze své podstaty vyžaduje, aby se práva a povinnosti přistěhovalců i jejich přístup ke zboží, službám a prostředkům občanské účasti postupně přiblížily situaci zbytku populace, a to za podmínek rovných příležitostí a rovného zacházení. Zaměstnanost je pro integraci přistěhovalců rozhodující. Cíl lisabonské strategie a evropské strategie zaměstnanosti vytvářet více kvalitnějších pracovních míst musí tedy zahrnovat i přistěhovalce. Sociální partneři a veřejné orgány musí spolupracovat, aby se předešlo diskriminaci přistěhovalců, pokud jde o mzdy a pracovní podmínky.

Na úrovni EU je úloha Evropské unie spočívající v monitorování a poskytování pomoci členským státům při zvládání integrace přistěhovalců rozhodující. Počet obyvatel v Evropské unii o 25 členech se má do roku 2020 snížit z 303 milionů na 297 milionů, a do roku 2030 dále na 280 milionů, přičemž se podíl závislých starých lidí téměř zdvojnásobí. Jelikož hospodářský růst závisí na růstu zaměstnanosti a produktivity, mohl by tento pokles celkové zaměstnanosti mít negativní důsledky pro hospodářský růst. Z toho důvodu je integrace a plné využití importovaných dovedností plně v zájmu EU.

Výměna osvědčených postupů a zvýšená koordinace na vyšší úrovni je velice důležitá, neboť různé skupiny přistěhovalců vyžadují k začlenění odlišná opatření, což platí nejen pro nově příchozí přistěhovalci, ale také pro ty, kdo v EU pobývají dlouhodobě a pro přistěhovalce druhé a třetí generace. To je třeba zohlednit také při vytváření politik. Rovněž je velice důležité zajistit, aby migrační politika EU poskytovala jisté právní postavení a zaručený soubor práv, jejichž cílem je napomáhat začleňování těch, kdo byli přijati, podporovat jejich integraci po všech společenských stránkách, a v první řadě integraci na pracovním trhu.

Váš navrhovatel vítá návrh Komise o ESF (2007–2013), jehož cílem je podpořit zvláštní kroky k posílení společenského začleňování přistěhovalců a zvyšovat jejich podíl na zaměstnanosti, včetně poradenství a výuky jazyků a potvrzování kvalifikace získané v zahraničí i podpory rozmanitosti na pracovišti a boje proti diskriminaci.

Vítá rovněž navrhovaný finanční nástroj doplňující ESF z hlediska „řízení migračních toků“, jež má přispívat ke snahám členských států o rozvíjení a uskutečňování integračních opatření, která umožňují přistěhovalcům z různého kulturního, náboženského, jazykového a etnického prostředí usadit se a aktivně se účastnit všech stránek života evropských společností, a to v souladu se společnými základními zásadami.

NÁVRHY

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. Vyzývá členské státy, aby:

   a. předcházely sociálnímu dumpingu přijímáním jasných předpisů týkajících se právního postavení migrujících pracovníků jakožto osob s povolením k trvalému pobytu, organizováním informačních kampaní věnovaných národnímu pracovnímu právu a sociálním právům a povinnostem přistěhovalců, a tím, že budou podporovat zákonnou úpravu výše uvedeného postavení všech migrujících pracovníků;

   b. zřizovaly informační centra pro státní příslušníky třetích zemí, která jim budou poskytovat informace o sociálních službách, na něž mají v hostitelských zemích nárok, jako je celoživotní vzdělávání, bydlení, zdravotnictví, zařízení pro péči o děti, vzdělávací a přípravné programy;

   c. přijaly opatření k odstranění diskriminace na pracovišti, jako je různorodé vedení, spravedlivé postupy pro přijímání pracovníků v souladu s vnitrostátní legislativou členských států, prostředky pro udržení si pracovního místa a profesní postup podle zásluh a bez ohledu na rasový nebo etnický původ, náboženství, pohlaví, zdravotní postižení, sexuální orientaci, sexuální projev, sexuální identitu nebo věk; vyzývá k zapojení sociálních partnerů do vytváření těchto opatření a k jejich účinnému provádění, přičemž se klade zvláštní důraz na zaměstnanost a integraci migrujících žen, jejichž míra nezaměstnanosti je často vyšší; přijaly opatření k integraci dětí a rodinných příslušníků přistěhovalců do vzdělávacích programů a programů sociální péče;

   d. zvyšovaly schopnost přijímající společnosti přizpůsobovat se rostoucí rozmanitosti na pracovišti prostřednictvím opatření, která by v přijímající společnosti měla vést ke zlepšení informovanosti a k posílení vědomí, že je potřeba bránit rasismu, xenofobii a sociálnímu vyloučení, čímž se zdůrazní skutečnost, že integrace je dvoustranný proces, jehož cílem je prohloubení sociální soudržnosti; prohlubovaly konzultace se sociálními partnery a orgány odpovědnými za provádění politik na regionální a místní úrovni, zejména s místními organizacemi;

   e. posílily svá konzulární zastoupení v zemích mimo EU s cílem poskytovat informace o vstupu do EU za účelem práce, studia či výzkumu; zavedly pracovní povolení a povolení k pobytu za podmínek upravených vnitrostátní legislativou v rámci vnitrostátních pravomocí; zajistily, že tato povolení budou mít v držení sami přistěhovalci a nikoli jejich zaměstnavatelé, aby se tak snížilo nebezpečí vykořisťování;

   f. stimulovaly integraci nově příchozích na trh práce, například vytvářením alternačních kurzů;

g. v rámci 7. výzkumného programu prověřily možnost provádění studií o navracení přistěhovalců a využívání schopností získaných v EU ve prospěch jejich zemí původu;

h. informovaly přistěhovalce o jejich možnostech zastoupení ze strany odborů a podněcovaly odbory k přijímání přistěhovalců;

i. zaručovaly přístup ke vzdělání a odborné přípravě a právo nezletilých osob na vzdělání, včetně financování a studijních grantů;

j. ratifikovaly Úmluvu OSN (z roku 1990) o ochraně všech migrujících pracovníků a členů jejich rodin; vypracovaly jasné politiky týkající se práva na práci partnerů migrujících pracovníků; domnívá se, že je nezbytné, aby byla přijata opatření zabraňující nucené migraci, zejména s cílem prevence, sledování a omezení obchodu s lidmi;

k. plně spolupracovaly se zvláštním zpravodajem OSN pro lidská práva přistěhovalců při plnění jeho úkolů a povinností, poskytovaly mu veškeré požadované informace a rychle reagovaly na jeho výzvy;

l. zahrnovaly společnou historii přistěhovalců a jejich (nové) domovské země a země jejich původu do učebních osnov vzdělávacích institucí;

m. vypracovaly integrační programy podle potřeb nově příchozích a/nebo těch, kdo se přistěhovali již dříve;

n. podporovaly povinné uznávaní formální i jiné kvalifikace bez ohledu na to, zda bylo získáno v zemi původu státních příslušníků třetích zemí nebo v EU;

o. vytvořily nástroje k předcházení neúspěchu ve škole a předčasnému ukončování školní docházky u dětí pracovníků ze třetích zemí, a to zejména poskytováním doplňujících jazykových kurzů; uznaly, že se děti přistěhovalců, které studují v jiném jazyce a snaží se přizpůsobit novým zvyklostem, mohou setkat s většími obtížemi v rámci procesu učení než jejich spolužáci, což může v budoucnosti vést ke ztížené přizpůsobivosti a k horšímu začleňování se do společnosti;

p. bojovaly proti zneužívání nezletilých a usnadnily opětovné začleňování zneužívaných nezletilých do společnosti; vytvářely účinné struktury a nástroje, které by pomáhaly nezletilým překonat traumata a sociální i kulturní znevýhodnění prostřednictvím dialogu se sociálními službami;

q. podněcovaly vzájemné kontakty mezi přistěhovalci a jejich hostitelskou společností podporou společných fór, mezikulturního a mezináboženského dialogu, seminářů, výstav, kulturních a sportovních akcí v multikulturním prostředí; vytvářely struktury umožňující občanům třetích zemí integraci v hostitelské společnosti s cílem zabránit sociálnímu vyloučení nově příchozích i těch, kteří jsou již usazeni, ale integrace je pro ně obtížná;

2. Vyzývá Evropskou komisi, aby:

a. zajistila financování prostřednictvím strukturálních fondů, programu PROGRESS a iniciativ, jako jsou EQUAL a URBAN, i pomocí Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí jako součást rámcového programu „Solidarita a řízení migračních toků“; zajistila šíření osvědčených postupů a příslušných vědomostí získaných v rámci těchto programů a jejich včlenění do přípravy nových politik;

b. podporovala výměnu informací a osvědčených postupů pro nábor pracovníků a politik přijímání; zapojila se do probíhajícího dialogu se všemi dotčenými stranami, včetně občanské společnosti; podporovala vytváření sítí organizací přistěhovalců s cílem usnadnění výměny osvědčených postupů;

c. finančně podporovala výzkumnou činnost určenou k analýze účinků právní úpravy postavení přistěhovalců prováděné členskými státy a využila zkušeností jednotlivých členských států při rozvoji dlouhodobé evropské migrační politiky;

d. vytvářela platformy umožňující spolupráci a dialog mezi orgány na místní, regionální i státní úrovni, sociálními partnery a organizacemi zastupujícími přistěhovalci – toto předávání zkušeností mezi zmíněnými účastníky je nezbytné pro lepší reakci na potřeby jednotlivých cílových skupin;

e. připravila statistickou předpověď, která by umožnila odpovídající odhady, pokud jde o potřeby EU v oblasti pracovních sil, a vyzvala Radu ministrů, aby stanovila, které otázky související s přistěhovalectvím a zaměstnaností by se měly řídit společnými pravidly za účelem dalšího rozvoje společné evropské politiky v oblasti migrace;

f. vytvořila systém hodnocení a uznávání kvalifikace získané v třetích zemích, jež by pomáhal při odpovídajícím náboru pracovníků;

g. iniciovala proces hodnocení integrace občanů třetích zemí a prohloubila možnost přijímání národních strategií členských států k novým sociálním, kulturním a ekonomickým okolnostem v závislosti na výsledcích tohoto hodnocení;

h. sledovala a kontrolovala provádění směrnic 2003/109/ES, 2000/43/ES, 2000/78/ES a nařízení (ES) č. 859/2003; zajistila, aby právní předpisy EU odpovídaly standardům Mezinárodní organizace práce (ILO);

i. podporovala iniciativy členských států ke zvýšení veřejného povědomí, zlepšení informovanosti týkající se opatření na boj proti obchodu s lidmi a proti rasismu a xenofobii na pracovišti a k poskytování informací týkajících se účinků přistěhovalectví na zaměstnanost a produktivitu; rovněž vyzývá Komisi, aby zahrnula přistěhovalce do programů na podporu evropského občanství;

j. využívala 7. rámcového programu pro výzkum, technický rozvoj a demonstrace na období let 2007–2013, aby přilákala výzkumné pracovníky z třetích zemí vytvářením podmínek, které jim umožní provádět výzkum a vykonávat své povolání v EU a ve prospěch EU;

k. zahájila kampaň s cílem integrace státních příslušníků třetích zemí a využila přitom zkušeností Evropského roku mobility pracovníků a přizpůsobila náplň tohoto projektu

zvláštní charakteristice přistěhovalců.

POSTUP

Název	Strategie a prostředky pro integraci státních příslušníků třetích zemí v Evropské unii
Číslo postupu	2006/2056(INI)
Příslušný výbor	LIBE
Výbor, který vypracoval stanovisko Datum oznámení na zasedání	EMPL 16.3.2006
Navrhovatel Datum jmenování	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Projednání ve výboru	21.2.2006 20.3.2006
Datum přijetí	21.3.2006
Výsledek závěrečného hlasování	+: 22 –: 20 0: 1
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnoch, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Őry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka
Poznámky (údaje, které jsou k dispozici jen v jednom jazyce)	